

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Akademia e Drejtësisë - Akademija Pravde - Academy of Justice

Program početne obuke
2023/2024
za novoimenovane tužioce

Pristina, 2023

Program početne obuke

za novoimenovane tužioce

2023/2024

Ovaj program obuke je odobrio Upravni Savet Akademije Pravde. Godine 2023,
16 february

Objavljeno od Akademije Pravde

© AP 2023, Sva prava zadržana. Sadržaj ovog materijala može se koristiti u obrazovne i nekomercijalne svrhe pozivajući se na AP kao izvor. Reprodukovanje, fotokopiranje ili bilo koji drugi oblik objavljivanja bez saglasnosti AP je zabranjeno.

Tabela sadržaja

1. Uvod.....	5
2. Glavne namere programa obuke	5
3. Pravni osnov.....	6
4. Metodologija izrade programa obuke	6
5. Struktura i sadržaj PPO.....	7
5.1 Namera za kvalifikaciju	7
5.2 Struktura PPO.....	7
5.3 Sadržaj PPO	9
5.3.1 Deo teorijske obuke	9
5.3.2 Deo praktične obuke.....	10
5.4 Program obuke u vanevropske institucije	11
5.5 Simulacija suđenja	11
5.6 Istraživački rad	11
6. Procena	11
6.1 Primer ocenjivanja od strane trenera	12
6.2 Primer tabele za ocenjivanje od strane mentora.....	13
7. Kalendar i raspored obuke	14
8. Moduli obuke u PPO 2022/2023 za novoimenovane tužioce.....	14
9. Moduli obuke PPO 2022 -2023	15
9.1 Nacionalni i međunarodni pravni poredak	15
9.1.1 Ustavno Pravo u odnosu na pravosudni i tužilački sistem	15
9.1.3 Međunarodno-pravna saradnja u krivičnim stvarima	16
9.1.4 Pravo Evropske Unije	16
9.1.5 Evropska Konvencija o Ljudskim Pravima i Slobodama	17
9.2 Krivični Zakonik Republike Kosova	18
9.2.1 Krivični Zakonik – Opšti deo.....	18
9.2.2 Krivični Zakonik - Posebni deo	18
9.2.3 Sajber kriminal	19
9.2.4 Smernice za kaznenu politiku.....	19
9.2.5 Odgovornost pravnih lica	20
9.3 Zakonik o Krivičnom Postupku	21
9.3.1 Krivična prijava	21
9.3.2 Pokretanje formalne istrage i krivični postupak	21
9.3.3 Skrivene Mere Praćenja i Istrage	22
9.3.4 Mere da bi se obezbedilo prisustvo okrivljenog u krivičnom postupku	22

9.3.5 Lice mesta i forenzika.....	22
9.3.6 Kontrola, sekvenciranje, zamrzavanje imovine i naredbe zabrane.....	23
9.3.7 Veštačenje i analiza.....	23
9.3.8 Okrivljeni u krivičnom postupku	24
9.3.8 Svedoci i oštećeni u krivičnom postupku.....	24
9.3.9 Zapisnici.....	25
9.3.10 Alternativni postupci.....	26
9.3.11 Izvođenje krivičnog postupka	26
9.3.12 Dokazi tokom istrage	26
9.3.13 Optužnica i postupak rasprave.....	27
9.3.14 Uloga tužioca u fazama sudske rasprave	27
9.3.15 Prva i druga rasprava i glavni pretres.....	27
9.3.16 Posebne procedure prema ZKPK	28
9.3.17 Postupak po pravnim lekovima.....	28
9.3.18 Troškovi postupka i imovinskopravni zahtevi	28
9.4 Lične i međuljudske veštine	29
9.4.1 Pravila komuniciranja.....	29
9.4.2 Profesionalna Etika i disciplinska odgovornost.....	29
9.4.3 Upravljanje predmetima	30
9.4.4 Podizanje socijalnih veština tužilaca i upravljanje stresom	30
9.4.5 Obrazloženje sudskih odluka (akuzativnih/žalbenih akata)	30
9.5 Zakonodavstvo i dopunske veštine	31
9.5.1 Zakonik pravde o maloletnicima	31
9.5.2 Razvijanje sudskih veština.....	32
9.5.3 Zakon o prekršajima.....	32
10. Zaključak.....	32

1. Uvod

Početna obuka se smatra jednim od ključnih faktora u garantovanju nezavisnosti, nepristrasnosti, profesionalne i etičke kompetentnosti pravosuđa. Sudije i tužioci imaju suštinsku ulogu u društvu. Oni predstavljaju sudsku vlast, primenjuju zakon i obezbeđuju njegovu primenu kako bi garantovali harmoničan suživot i demokratsku ravnotežu društva. To su profesije koje podrazumevaju donošenje odluka na visokom nivou odgovornosti, zadatak koji zahteva značajne ljudske osobine i osećaj važnosti vladavine prava, kao i odlične sposobnosti slušanja i analitike.

Akademija Pravde, u okviru svog mandata, organizuje Početnu obuku za obuku novoimenovanih sudija i državnih tužilaca. Program Početne obuke (PPO) za novoimenovane sudije ima za cilj razvoj profesionalnih kapaciteta i praktičnih veština novoimenovanih sudija i državnih tužilaca. PPO traje 12 meseci i njegova struktura je podeljena na dva dela: teorijsku obuku koja se sprovodi u kombinaciji sa pregledima predmeta iz sudske prakse, simulacijama i drugim oblicima, dok se praktični deo sprovodi u sudovima i tužilaštvima gde se imenuju pod nadzorom mentora.

Obuka novoimenovanih sudija i tužilaca ima za cilj ne samo unapređenje znanja o zakonodavstvu, već i širok spektar praktičnih veština koje će im biti potrebne u njihovom profesionalnom životu, kao što su izrada presuda i procesnih odluka, sposobnost postavljanja pitanja, predsedavanje sudskih ročišta ili vršenje drugih korisnih radnji za unapređenje krivičnog ili građanskog predmeta. Dakle, 50% obuke se sastoji od praktičnog dela, koji se izvodi u sudovima pod nadzorom sudije mentora.

Program obuke za desetu generaciju tužilaca 2023/2024 je sveobuhvatan, počev od domaćeg i međunarodnog zakonodavstva, izrade sudskih odluka na osnovu analize činjenica, primene etičkih pravila, razvoja pravosudnih i društvenih veština, razmene prakse u institucijama koje se odnose na rad sudova, razvoj istraživačkih, organizacionih i upravljačkih kapaciteta i razvoj interdisciplinarnih veština. Za realizaciju programa koristiće se interaktivna metodologija, razmatranje predmeta iz sudske prakse i njihov izbor od strane novoimenovanih sudija, simulacije suđenja itd.

Za realizaciju ovog programa obuke biće izrađeni prateći dokumenti kao što su: moduli obuke, kalendar obuke, raspored obuke i materijali za prezentaciju za određene teme.

Ovaj program obuke je odobrio Upravni savet AP.

2. Glavne namere programa obuke

Sudska obuka je od suštinskog značaja za funkcionisanje stručnog pravosudnog i tužilačkog sistema. Konkretno, obuka novoimenovanih državnih tužilaca ili početna obuka kako je to poznato u terminologiji sudske obuke smatra se veoma korisnom i neophodnom i smatra se jednim od ključnih faktora u garantovanju nezavisnosti, nepristrasnosti, stručne i etičke nadležnosti pravosuđa.

Glavne namere programa početne obuke za period 2023/2024 su:

- Pružanje adekvatnog programa obuke za polaznike tužioce, na osnovu postojećeg znanja korisnika;

- Kreiranje programa obuke koji odražava nadležnost i zadatke u obavljanju tužilačke profesije;
- Treneri/mentori da služe kao posrednici u procesu učenja posmatrajući tužilaštvo kao edukativnu instituciju;
- Informisanje o radu drugih institucija pravosudnog sistema;
- Pružanje mogućnosti korisniku da, angažovanjem u timskom radu, sprovede istraživanje za svoj stručni razvoj i istraživanje kao doprinos ukupnom razvoju sudskog i tužilačkog sistema.

3. Pravni osnov

Zakon o akademiji pravde je osnovni zakon za organizovanje početne obuke. Druge odredbe koje utvrđuju i podržavaju početnu obuku nalaze se i u drugim zakonima koji uređuju funkcionisanje tužilačkog sistema.

U cilju sprovođenja ovog programa obuke AP je pored koordinacije sa Tužilačkim savetom Kosova donosi i unutrašnja pravila

U tu svrhu, AP se bazira na:

- Zakon o Akademiji pravde (br. 05 / L-095);
- Zakon o državnom tužiocu (br. 03 / L225)
- Zakon o izmeni i dopuni Zakona br. 03 / L225 o državnom tužiocu (br. 05 / L-034);
- Zakon o Tužilačkom savetu Kosova (br. 03 / L-035);
- Zakon o izmeni i dopuni Zakona br. 03 / L-223 o Tužilačkom savetu Kosova (br. 03 / L-035)
- Pravilnik o programu početne obuke;
- Uredba broj 07/2017 o izmeni i dopuni Uredbe o početnoj obuci br. 03/2017;
- Uredba br. 01/2021 o izmeni i dopuni Uredbe br.03/2017 o početnoj obuci;
- Plan rada i učinka AP za 2023. godinu (odobren od Upravnog saveta AP-a 22. novembra 2022.godine);

4. Metodologija izrade programa obuke

Za izradu ovog programa obuke vođene su rasprave sa glavnim predstavnicima sudskog i tužilačkog sistema, sa sudijama, tužiocima, trenerima i bivšim kandidatima PPO-a. Takođe su urađene procene izveštaja lokalnih i međunarodnih institucija na Kosovu i razvijen je niz mehanizama za procenu potreba za obukom.

Ispod su predstavljeni neki od preduzetih koraka za namerom izrade ovog programa:

- Konsultacije sa Državnim tužiocem;
- Konsultacije sa članovima Tužilačkog saveta Kosova
- Diskusija sa trenerima u PPO;
- Upitnici distribuirani korisnicima PTF-a
- Analiza postojeće pravne strukture;
- Praksa međunarodnih institucija za obuku itd.

5. Struktura i sadržaj PPO

5.1 Namera za kvalifikaciju

Opšti koncept namera za stručnu kvalifikaciju učesnika u PPO je:

- Ispunjavanje opštih uslova za funkciju tužioca na Kosovu;
- Kompetencije (znanje, veštine i stavovi) potrebne za uspešan profesionalni učinak kao tužilac u pravosudnom sistemu na Kosovu;
- Sposobnost za suočavanje sa stalno promenljivim zahtevima i izazovima;
- Sposobnost korišćenja i primene traženih kompetencija direktno na poslu (profesionalne, metodološke, socijalne i lične), naglasak na socijalne i lične kompetencije, nezavisno razmišljanja o sudskim slučajima, razmatranje alternativnih postupaka, ubedljivo argumentovanje;
- Usmeravanje na praktična pitanja i svesnost o povezanosti između pravnih, socijalnih i ekonomskih dimenzija;
- Uslovi za uspešan završetak (samo-organizovanost i disciplina, sposobnost za suočavanje sa obilnim radnim pritiskom);

5.2 Struktura PPO

Početna obuka traje dvanaest (12) meseci. Određivanje vremena po zakonu omogućava da obuka bude intenzivna, a struktura programa početne obuke za 2023/2024. godinu podeljena je u dva dela. Prvi deo uključuje teorijsku obuku kombinovanu sa razmatranjem slučajeva iz sudske prakse, simulacije itd., dok je drugi deo praktične obuka praćeno obukom u vansudskim institucijama vezanim za rad sudija i tužilaca.

Da bi se odredila struktura početne obuke, prvobitno treba utvrditi koje kompetencije treba razviti za novoimenovane sudije i tužioce, odnosno treba da znamo koji su kvaliteti koje treba da ima jedan sudija i tužilac.

Za razvoj kompetencija učesnika obuke, AP se bazira na sledeću šemu:

Lični integritet i profesionalno ponašanje	<ul style="list-style-type: none">• Nezavisnost i nepristrasnost• Samopouzdanje i autentičnost• Iskrena posvećenost za pravično suđenje	<ul style="list-style-type: none">- Uveren je u pravni sistem i svoje kvalitete;- Zastupa donesenu odluku;- - Pokazuje individualnost i održivost nad uticajem svojih postupaka;- Ima smelosti, kad je to potrebno, da se protivi prevladavajućim stavovima;- Jasan je u pogledu očekivanja, postavlja granice
Pravne i sudske veštine	<ul style="list-style-type: none">• Odlučnost, donošenje sudskih odluka• Ubeđenje• Analitička sposobnost i sposobnost za presuđivanje	<ul style="list-style-type: none">- Donosi odluke na osnovu raspoloživih podataka;- Deluje odlučno čak i kada se pritisak povećava.- Daje jasno i potpuno razumevanje strukture donošenja odluka i procesa koji sledi u izradi odluka;

	<ul style="list-style-type: none"> • Odgovornost za rukovođenje, • Rukovođenje 	<ul style="list-style-type: none"> - Dobija saglasnost strana za odlučivanje; - Daje puno značenje formulisanom tekstu; - Primenjuje mogućnosti za okupljanje stranaka i posredovanje u rešavanju spora; - Obrađuje i rešava različite podatke; - Sistematski pregledava i ocenjuje; - Postavlja pitanja na osnovu razumevanja; - Raspravlja o pitanjima u skladu sa situacijama; - Koristi logičke misli koje vode ka stvaranju izjava do jasnog i transparentnog obrazloženja; - Planira i organizuje svoj rad o nekom slučaju; - Uključuje druge u važne teme; - Omogućuje drugima da dodaju svoje stručnosti gde je to moguće; - Organizuje rad zaposlenih što je efikasnije moguće; - Obaveštava ostale o napretku rada; - Uređuje procedure (sadržaj, kvalitet i temporalnost) ako je to potrebno
Profesionalna posvećenost	<ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost upravljanja kancelarijom, • Sposobnost učenja i razmišljanja • Sposobnost saradivanja • Fleksibilnost i sposobnost da radi pod pritiskom 	<ul style="list-style-type: none"> - Razvija organizacione i rukovodeće kapacitete za predsedavanje sesijama za intervju i vođenje sastanaka. - Otvoren je za povratne informacije od drugih i posvećen učenju; - Radoznalost, aktivno traži inovacije i / ili druge situacije; - Spreman da učestvuju stručnom obrazovanju i redovnoj obuci kako bi povećao profesionalne kapacitete o domaćem i međunarodnom zakonodavstvu - Otvorenost za saradnju sa drugima; - Preuzima inicijativu i iskoristi priliku da podeli znanje, podršku i da se konsultuje sa drugima radi poboljšanja kvaliteta i efikasnosti pravde; - Razmenjuje prakse sa institucijama vezanim za rad sudova i tužilaštava;
Društvena savesnost	<ul style="list-style-type: none"> • Slušanje i komuniciranje • Podobnost • Ubeđenje • Posvećenost društvenog okruženja 	<ul style="list-style-type: none"> - Pokazuje razumevanje o situacije drugih i lično kontaktira, osetljiv je na motivaciju-aktivno slušanje-drugima daje osećaj da je njihov doprinos prihvaćen; - Prilagođava svoj pristup, kada se situacija promeni ili kada diktira, prilagodi se konkretnim okolnostima i različitim situacijama; - Daje jasno i potpuno razumevanje

- strukture donošenja odluka i procesa koji sledi u izradi odluka;
- Daje puno značenje formulisanom tekstu;
- Shvata mogućnosti za objedinjene stranaka i posredovanje u rešavanju spora.
- Ima sklonost ka društvenom razvoju i oblikuje sopstveni imidž u okviru zakona;
- Zahteva stare, nove i kontradiktorne informacije, različite perspektive koje mogu uticati na odluku i postupak; - Pokazuje svest o uticaju različitih okolnosti i stranaka;
- Procenjuje uticaj njihove uloge i položaja u društvenom kontekstu, uzimajući to u obzir zadržavajući distancu;
- Posедуje znanje o društveno-ekonomskom kontekstu u kome se funkcije obavljaju;

PPO je konceptiran i uokviren kao profesionalni, modularni i orijentacioni program rada koji objedinjuje teorijske i praktične elemente učenja. Posebno je dizajniran za početni profesionalni razvoj sudija i tužilaca. To je kombinacija praktičnih i teorijskih faza, kao i uputstava i samoučenja, uključujući elemente učenja na daljinu e-learning.

5.3 Sadržaj PPO

Sadržaj početne obuke biće usmeren na razvoj profesionalnih kompetencija, etičkih i interdisciplinarnih vrednosti novoimenovanih sudija, sa posebnim naglaskom na:

- Jačanje kapaciteta za domaće i međunarodno zakonodavstvo;
- Izrada sudskih odluka na osnovu analize činjenica;
- Primena etičkih pravila;
- Prilagođavanje konkretnim okolnostima i situacijama tokom vršenja funkcije sudije / tužioca;
- Razvijanje sudskih veština;
- Razvijanje društvenih veština;
- Razmena praksi sa institucijama vezanim za rad sudova i tužilaštava;
- Razvijanje istraživačkih, organizacionih i upravljačkih kapaciteta;
- Razvijanje interdisciplinarnih veština

Ovaj sadržaj odražava razvoj kompetencija učesnika koji će se fokusirati na razvoj praktičnih veština novoimenovanih sudija i državnih tužilaca jer se ocenjuje da korisnici poseduju teorijska znanja relevantna za funkciju tužioca. Gorenavedene kompetencije će se razvijati kroz module koji su priloženi ovom programu, praktičnu obuku, programe u vansudskim institucijama koji se odnose na rad sudova i tužilaštava i praktične zadatke koje dobiju od trenera ili mentora.

5.3.1 Deo teorijske obuke

Prvi deo obuke se razvija u teoretskom delu kombinovana sa slučajevima iz sudske prakse, zasnovana na modulima za obuku koji uključuju obuku iz svih ogranka prava i pozitivnog

domaćeg zakonodavstva Acquis Communautaire, Evropske Konvenciju o Ljudskim Pravima i druga međunarodna akta

Sesije ili radni sati obuke za svaki modul utvrđuju se imajući u vidu:

- Sadržaja modula za obuku;
- Prirode i poteškoće modula;
- Vrsta modula i njegov značaj za sudsku / tužilačku praksu;

Uopšteno, program obuke svakog od modula sadrži najmanje određeni broj sesija obuke koji se sprovode prema planu rada¹. U okviru programa obuke, pored profesionalnih modula i interdisciplinarnog karaktera, uključeni su i dodatni moduli koji će se realizovati kroz platformu za učenje na daljinu.

5.3.2 Deo praktične obuke

Deo praktične obuke odvija se u sudovima. Obuka se sprovodi pod nadzorom mentora (tužioca), koji nadgleda sprovođenje programa obuke kako je definisano u ovom programu i u priručniku za praktičnu obuku, kao i za procenu performansi korisnika tokom obuke. Praktični program uključuje profesionalna pitanja, pravila komunikacije, upravljanje slučajevima, etiku i druga praktična pitanja koja su od interesa za korisnika. Tokom ove obuke novoimenovani državni tužilac može da pomogne tužiocu u vršenju njegove funkcije, aktivno učestvuje u tužilačkim aktivnostima povodom njegove/njene prakse, ali uvek pod vođstvom mentora.

Program praktične obuke sprovodi se na osnovu "Priručnika za Praktičnu Obuku" koji sadrži program obuke koji će pratiti novoimenovane tužioce sudije i precizira dužnosti i odgovornosti mentora i korisnika tokom sprovođenja praktične obuke.

Priručnik je deo ovog programa obuke i svrha ovog priručnika je da opiše ulogu i odgovornosti mentora i korisnika tokom praktične obuke PPO-a (faze mentorstva). U priručniku su takođe opisane neke pravne, etičke i interdisciplinarnе kompetencije gde učesnici programa obuke treba da imaju koristi tokom praktične obuke.

Mentorima su takođe dodeljene ideje o tome kako izložiti korisnike za jedan široki spektar tema koje bi ih pripremile da bi preuzeli svoje službene dužnosti nakon završetka programa početne obuke. Fokus ovog priručnika i programa obuke je naglašavanje važnosti pružanja stvarnog praktičnog iskustva korisnicima u razvoju njihovih veština, počev od profesionalnog, pravnog pisanja, kritičkog razmišljanja, etike, pravila komunikacije, upravljanje slučajevima i mnogi drugi praktični radovi koji su od interesa za korisnike.

Takođe će tokom praktične obuke novoimenovani tužioci pohađati poseban modul za obuku koji se realizuje uporedo sa praktičnom obukom. Ovaj modul se odnosi na podizanje pravosudnih veština korisnika na imajući u vidu izmene i dopune Zakona o Krivičnom Postupku koje se odnose na ispitivanja i vođenja glavnog pretresa. Konkretno, biće poboljšane veštine za podnošenje uvodne reči, direktno i unakrsno ispitivanje, dovođenje u sumnju, rehabilitaciju i završna reč.

Tokom ovog dela obuke, učesnici takođe mogu pohađati obuke u platformi za učenje na daljinu i različitim praktičnim programima u vansudskim institucijama. Na kraju ove obuke, mentori ocenjuju korisnike gde su oni uključeni, njihov opšti učinak tokom obuke, aspekti praktičnog profesionalnog rada, poštujući raspored, itd.

¹ Obrazac modula je u prilogu ovog programa

5.4 Program obuke u vansudske institucije

Pored praktične obuke u tužilaštvima, državni tužioci takođe će proći obuku u raznim institucijama pravosudnog sistema i van njih, čiji je rad vezan za njihov rad. To će biti omogućeno saradnjom uspostavljenom između AP i institucija.

Institucije u kojima će novoimenovani tužioci da pohađaju obuku su:

- Ustavni Sud
- Narodni advokat
- Policija Kosova
- Korektivna Služba
- Probaciona Služba
- Carina Kosova
- Agencija za Zaštitu Ličnih Podataka
- Institut Sudske Medicine

5.5 Simulacija suđenja

Pored tradicionalnih metoda obuke kao što su interaktivne diskusije, studije slučaja, korisnici početne obuke tokom obuke takođe će biti uključeni u simulaciji suđenja.

Simulacija suđenja ostvaruje se odabirom predmeta iz sudske prakse iz krivične / građanske oblasti uz uključivanje elemenata iz drugih oblasti prava. Svrha simulacije suđenja je povećanje veštine i sposobnosti u izražavanju, povećanje samopouzdanja, razvijanja kritičkog mišljenja i sposobnost za rad u ekipi. Takođe, simulacijom suđenja, učesnici mogu poboljšati način analize i obrazloženja činjenica, da razvijaju veštinu slušanja i saradnje, da bolje svate pravosudni sistem, kao i da unaprede znanje o pravilima dokazivanja pred sudskim većem.

5.6 Istraživački rad

U okviru nadležnosti početne obuke obuhvaćen je i istraživački rad, pri čemu se ta nadležnost ostvaruje ili kroz praktične slučajeve tokom obuke kao i radovima u pravnom časopisu „Justicija“. Časopis sadrži različite teme koje se bave različitim pravnim institutima, različitim aspektima domaćeg i međunarodnog zakonodavstva. Svrha ovog pravnog časopisa, osim formiranja i unapređenja veština korisnika u oblasti istraživanja i pravnog pisanja, je i pružanje stručne podrške mladim pravnicima ako se stvore uslovi za izdavanje časopisa Akademije.

6. Procena

Proces za ocenjivanje uspešnog završetka programa obuke novoimenovanih državnih tužioca određena je Pravilnikom o Programu Početne Obuke i Uredbom o izmeni i dopuni Pravilnika o početnoj obuci. Ovaj proces se sprovodi, ali nije ograničeno samo kroz izveštaj o pohađanju obuke, izveštaj trenera, izveštaj mentora i procene istraživačkih radova koji su sažeti u finalnom izveštaju pripremljenom od strane AP, a koji se dostavlja SSK i TSK na kraju programa obuke.

Testiranje učesnika može da se obavi po ovom sistemu:

- Završni test za PPO se sastoji od rezultata svakog modularnog testa;

- Testovi po modulima se mogu primeniti u različitim oblicima: pismeni testovi, verbalni testovi, pismeni elaborati, prezentacije;
- Preduslov za učešće na modularnom testu je redovno učešće u obuci i samostalno ispunjavanje PPO uslova tokom obuke;

Procena tokom teorijske obuke zasnivaće se na gore navedenoj šemi vezanoj za razvoj kompetencija učesnika obuke na osnovu sledeće šeme, dok će se ceo proces procene rezultata obuke zasnivati na kriterijumima utvrđenim zakonom za procenu tužilaca.

6.1 Primer ocenjivanja od strane trenera

Obrazac za procenu od strane trenera za praktični rad ili za praktične slučajeve učesnika obuke, osim ocena na ispitima.

Ime i prezime državnog tužioca u PPO :				Modul Obuke:		
Identifikovanje činjenica	Poznavanje sprovođenja zakona	Analiziranje činjenica	Zaključak i obrazloženje	Upotrebljen jezik	Opšta procena	
Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐	Nedovoljno ☐
Dovoljno ☐	Dovoljno ☐	Dovoljno ☐	Dovoljno ☐	Dovoljno ☐	Dovoljno ☐	Dovoljno ☐
Dobro ☐	Dobro ☐	Dobro ☐	Dobro ☐	Dobro ☐	Dobro ☐	Dobro ☐
Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐	Vrlo dobro ☐
Komentar i preporuke trenera gde korisnik ima potrebu za poboljšanje :						

Datum: ___/___/___

Ime i potpis trenera _____

6.2 Primer tabele za ocenjivanje od strane mentora

	<u>Nivo</u>
Sposobnost za identifikovanje i korišćenje pravila o deontologiji (Kompetencija „Lični integritet i profesionalno ponašanje“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost za analiziranje i opisivanje situacije ili događaja (Kompetencije "pravne i sudske veštine")	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost za identifikovanje, poštovanje i garantovanje zakonskih pravila (Kompetencija „Pravne i sudske veštine“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost za prilagođavanje (Kompetencija „Socijalna savesnost“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost za prilagođavanje i pokazivanje autoriteta u specifičnim okolnostima i situacijama (Kompetencija “Socijalna savesnost”)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost za posedovanje iskrenih odnosa, aktivnog slušanja i razmene informacija (Kompetencija “Socijalna savesnost“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost za nadgledanje publike na sudu, ali i sa poštovanjem suprotne strane (Kompetencija „Pravne i sudske veštine“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost pronalaženja rešenja i pomirenja stranaka (Kompetencija „Profesionalni integritet i profesionalno ponašanje“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost donošenja odluka na osnovu pravde i činjenica (Kompetencija „Pravne i sudske veštine“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost motivisanja, formalizacije i objašnjenja odluka (Kompetencija „Društvena savesnost“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost uzimanja u obzir nacionalnih i međunarodnih institucionalnih okolnosti (Kompetencija „Društvena savesnost“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost rada u grupama (Kompetencija „Profesionalni angažman“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐
Sposobnost organizovanja, upravljanja i preuzimanja inicijative. (Kompetencija „Profesionalni angažman“)	Postignut ☐ U progresu ☐ Nije postignut ☐

7. Kalendar i raspored obuke

Za realizaciju ovog programa biće sačinjen kalendar aktivnosti obuke. Inicijalna obuka se sprovodi kombinovano teorijskom i praktičnom obukom. Teorijski deo obuke se održava u AD, dok je praktična obuka u tužilaštvu i praćena obukom u drugim vansudskim institucijama.

Teorijska i praktična nastava će se odvijati kombinovano po modelu 2 dana teorijske obuke u AD i 3 dana praktične nastave u tužilaštvu. Ovaj raspored će biti fleksibilan kako bi se ispunio program teorijske obuke kako je definisano u svakom modulu obuke.

Raspored i broj obuka utvrđeni su u bliskoj konsultaciji sa svim relevantnim akterima. Uslovi učešća na obuci i odsustva sa obuke regulisani su Pravilnikom o početnoj obuci.

8. Moduli obuke u PPO 2023/2024 za novoimenovane tužioce

Moduli početne obuke za novoimenovane tužioce, kao i sesije za svaki modul su sledeći:

Moduli Obuke				
Br.	Naziv modula	Sati obuke	Pod modul / pod deo	Br. sesija
1.	Nacionalni i međunarodni pravni poredak	57 sati	1.1 Ustavno pravo u odnosu na pravosudni i tužilački sistem	4
			1.2 Međunarodna pravna saradnja u krivičnim i građanskim stvarima	2
			1.3 Pravo EU	4
			1.4 EKLJP – Zakonodavstvo o ljudskim pravima	9
2.	Krivični zakonik Republike Kosovo	111 sati	2.1 Krivični zakonik Kosova – opšti deo	14
			2.2 Krivični zakonik Kosova – poseban deo	13
			2.3 Sajber kriminal	4
			2.4 Smernice za kaznenu politiku	4
			2.5 Odgovornost pravnih lica	2
3.	Zakonik o krivičnom postupku Republike Kosovo	258 sati	3.1 Krivična prijava	3
			3.2 Pokretanje formalne istrage i krivičnog postupka	3
			3.3 Skrivene mere istrage i nadzora	6
			3.4 Mere za obezbeđivanje prisustva okrivljenog u postupku	5
			3.5 Lice mesta i forenzika	4
			3.6 Kontrola i konfiskacija	5
			3.7 Ekspertiza i analiza	5
			3.8 Okrivljeni u krivičnom postupku	3
			3.9 Svedoci i oštećeni u krivičnom postupku	6
			3.10 Zapisnici	3
			3.11 Alternativne procedure	7
			3.12 Vođenje krivičnog postupka	3
			3.13 Dokazi tokom istrage	6
			3.14 Optužnica i postupak sudske rasprave	7
			3.15 Uloga tužioca u fazama glavnog	5

			pretresa	
			3.16 Prva, druga rasprava i glavni pretres	5
			3.17 Posebne procedure prema ZKPK	4
			3.18 Troškovi postupka i imovinskopravni zahtevi	1
			3.19 Primena pravnih lekova	5
4.	Lične i interdisciplinarne veštine	51 sat	4.1 Pravila komunikacije	2
			4.2 Profesionalna etika i disciplinska odgovornost	7
			4.3 Upravljanje predmetima i merenje učinka	4
			4.4 Unapređenje socijalnih veština sudija i tužilaca i upravljanje stresom	4
			4.5 Obrazloženje odluka (akuzativni/ žalbeni aktovi)	4
5.	Zakonodavstvo i komplementarne veštine	12 sati + 3 dana obuke	5.1 Zakonik pravde o maloletnicima	2
			5.2 Razvoj sudijskih veština	
			5.3 Zakon o prekršajima	

9. Moduli obuke PPO 2023 -2024

9.1 Nacionalni i međunarodni pravni poredak

9.1.1 Ustavno Pravo u odnosu na pravosudni i tužilački sistem

Ovaj modul će se posebno baviti normativnim okvirom o Ustavnom Sudu Kosova, ustavnim resursima na Kosovu, nadležnostima Ustavnog Suda i procedura u ovom Sudu, posebno postupkom slučajne kontrole ustavnosti. Takođe će biti tretirane odluke Ustavnog Suda, pravna priroda, vrste, dejstvo i način njihovog izvršenja. Sve to praćene slučajevima iz prakse Ustavnog Suda Kosova. Kao što je predviđeno Ustavom i Zakonom o Ustavnom Sudu Kosova, ustavno pravosuđe deluje samo u jednoj instanci i protiv njegovih odluka ne može da se uloži žalba niti drugi redovni ili vanredni pravni lekovi. Odluke ustavnih sudova su obavezujuće za pravosuđe i za sva lica i institucije Republike Kosova, i zato se javlja potreba za njihovo sveobuhvatno razmatranje.

Ovaj podmodul će se baviti: Izvorima ustavnog prava i ulogom Ustavnog suda Republike Kosovo, Postupkom u Ustavnom sudu Republike Kosovo i njegovim odlukama. Biće obrađena i organizacija sudskog i tužilačkog sistema u skladu sa zakonima na snazi. U ovom kontekstu, biće obrađena uloga, funkcija i nadležnosti osnovnih sudova, Osnovnog suda u Prištini, Apelacionog suda, Vrhovnog suda i Posebne komore Vrhovnog suda Kosova. Ovaj modul će se takođe baviti organizacijom i strukturom tužilačkog sistema fokusirajući se na ulogu, funkciju i nadležnosti državnog tužioca, mandat, sastav i izbor članova Tužilačkog saveta Kosova.

Adresiranje pitanja koja su od značaja za novoimenovane tužioce iz navedene teme vršiće se kroz delimična teorijska objašnjenja, koja se odnose na praktične slučajeve, uglavnom u vezi sa predmetnom i mesnom nadležnošću, i sukobom nadležnosti. Takođe kroz interaktivne diskusije ima za cilj ostvarivanje proaktivnog pristupa učesnika.

Trajanje: Četiri sesije obuke (12 sati obuke)

9.1.3 Međunarodno-pravna saradnja u krivičnim stvarima

Međunarodna-pravna saradnja predstavljena je kao nužnost u ovim modernim vremenima, jer je zločin prekoračio domaće granice i poprimio međunarodne dimenzije. U ovom sve više zavisnom svetu, nijedna zemlja se ne može efikasno boriti protiv kriminala bez saradnje država na sprečavanju i otkrivanju kriminala. Dakle, sposobnost država da se međusobno brzo i efikasno pomažu je od najveće važnosti.

Kada se govori o međunarodnoj pravnoj saradnji u krivičnim stvarima, mislimo na bilo koji oblik pomoći koji traži ili pruža druga država, organizacija ili institucija kako bi se podržao krivični postupak u slučajevima kao što su: (izručenje, prenos krivičnog postupka iz strane država u Republici Kosova, transfer osuđenih lica iz drugih država u Republiku Kosova, priznavanje i izvršenje stranih presuda u Republici Kosova, domaci zahtevi za uzajamnu pravnu pomoć drugoj državi i predstavljanje svedoka, veštaka i okrivljenih itd.).

Dok kada je reč o međunarodnoj-pravnoj saradnji iz građanske oblasti, uglavnom se misli o pitanjima koja se odnose na priznavanje i izvršenje stranih sudskih odluka ili ekvivalentnih odluka. Ova tema uključuje, između ostalog, postupak međunarodne pravne saradnje u građanskoj oblasti za zahteve koji proističu iz Republike Kosovo ili iz stranih zemalja za Kosovo, ulogu suda i Departman za međunarodnu pravnu saradnju (DMPS) u ovom postupku, nadležnosti Zakona o parničnom postupku i nadležnosti Zakona o arbitraži, međunarodnim konvencijama koje regulišu pitanje međunarodne pravne saradnje u građanskim stvarima, kao što su: Konvencija Lugana, Haška Konvencija i neke od najvažnijih konvencija koja regulišu gore pomenuta pitanja.

U sudovima i tužilaštvima svakodnevno se podnosi sve više predmeta, radi pružanja minimalne pravne pomoći – razne zamolnice za uzimanje izjava svedoka ili dostavljanja različitih dokumenata / poziva ili odluka za izručenja po zamolnici države molilje. Zatim u građanskim predmetima kao što su - poteškoće u primeni stranog prava, proceduralna pitanja koja se odnose na preko granične usluge dokumentovanja, međunarodna pravna pomoć i priznavanje i izvršenje stranih sudskih odluka, itd.

Obraćanje raznih dilema iz prakse koja su važna za novo imenovane sudije i tužioce o pomenutim temama, obaviti će se delimičnim teorijskim objašnjenjem osnovnih pojmova koji sadrže zakonske odredbe u nacionalnim i međunarodnim odredbama i njihovom primenom razrađivanjem praktičnih slučajeva. Takođe kroz interaktivne diskusije u odvojenim grupama učesnika, koji će braniti i dokazivati različita stajališta i analize sudskih slučajeva. Ovaj modul takođe ima za cilj da podstakne učesnike u aktivnim pristupima učenja.

U ovom pod-modulu biće obrađeni: Pravna osnova međunarodne pravne saradnje na Kosovu u građanskim i krivičnim stvarima i značaj međunarodne pravne saradnje u ovim pitanjima, međunarodno zakonodavstvo i zakonodavstvo EU o međunarodno-pravnoj saradnji u građanskim i krivičnim stvarima, uloga sudija i tužilaca u postupcima u ovim predmetima, pravedna primena primenljivih zakonskih odredbi koje se odnose na međunarodno-pravnu saradnju u građanskim i krivičnim stvarima; neophodne veštine sudija i tužilaca u sprovođenju odgovarajućih zakona u međunarodno-pravnoj saradnji u građanskim i krivičnim stvarima; i slučajeve iz prakse međunarodne pravne saradnje u građanskim i krivičnim stvarima.

Trajanje: Dve sesije obuke (6 sati obuke)

9.1.4 Pravo Evropske Unije

Ovaj pod-modul ima za cilj da adresira pitanja i da pruži znanje novoimenovanim tužiocima Republike Kosova o efektu prava Evropske Unije. Fokus će takođe biti na analizi aspekata primene principa prava EU pre članstva u EU, sa naglaskom na stupanje na snagu Sporazuma o

stabilizaciji i pridruživanju. Kako će se dejstvo prava EU dezintegrisati nakon stupanja na snagu Sporazuma o Stabilizaciji i Pridruživanju?

Republika Kosova kao država evropskog pravnog kruga trenutno je u fazi procesa evropskih integracija gde se pored usvajanja zakona sa EU standardima (acquis communautaire) značaj pridaje i reformama pravosudnog sistema, a posebno pripremi novih sudija imenovan uz poznavanje evropskog prava i postupaka koji se odvijaju u odgovarajućim institucijama Evropske Unije.

U ovom modulu razmatrati će se procesi integracije (kako u pogledu dubinskih integracija, tako i procesa proširenja), kao i detaljnije o poreklu EU; upoznavanje sa institucijama Evropske Unije, njihovom ulogom i odgovornošću, prirodom nadležnosti EU; Temeljno priznavanje prava EU (struktura Ugovora o Evropskoj uniji, ciljevi i vrednosti Evropske unije); moć suda da rešava pitanje ustavnosti zakonodavnih ili izvršnih akata. Poteškoće i dileme u vezi sa tumačenjem efekta evropskog prava na nacionalnom nivou (direktan i indirektni efekat) kao i implementacijom ovog prava od strane sudova Republike Kosovo nakon stupanja na snagu Sporazuma o Stabilizaciji i Pridruživanju.

Rešavanje dilema u praksi koje su važne za novo imenovane tužioce o pomenutoj temi, vršiće se kroz objašnjenje institucija Evropske Unije, njihove uloge i odgovornosti, razjašnjenja nadležnosti EU; priznavanje prava EU i odnos ovog prava sa nacionalnim i međunarodnim pravom, kao i demontažom postupaka sudske rasprave, posebno onih koji se sprovede u Evropskom Sudu Pravde (ESP).

U izradi ovog modula, među metodama koje će se koristiti biće: delimična teorijska objašnjenja i slučajevi iz sudske prakse; interaktivne diskusije u odvojenim grupama, koje će braniti i argumentirati različita stajališta i analize sudskih slučajeva. Takođe je usmeren ka ostvarivanju aktivnog učešća učesnika, tako da oni takođe doprinesu ostvarivanju ciljeva modula.

Ovaj pod-modul obradi će: ulogu i nadležnosti institucija Evropske Unije, izvorima prava Evropske Unije, četiri osnovne slobode na unutrašnjem tržištu Evropske Unije i sudskom revizijom u Evropskoj Uniji.

Trajanje: Četiri sesije obuke (12 časa obuke).

9.1.5 Evropska Konvencija o Ljudskim Pravima i Slobodama

Evropska Konvencija o Ljudskim Pravima bila je prvi međunarodni instrument ljudskih prava kojim je traženo da se zaštiti širok spektar građanskih i političkih prava, kako uzimajući oblik pravno obavezujućeg ugovora za visoke strane ugovornice tako i uspostavljanjem sistema nadzora za sprovođenje prava unutar zemlje.

EKLJP, kao međunarodni instrument sadržan u Ustavu Kosova, takođe je sastavni deo pravnog poretka Kosova. Tumačenje i primena nacionalnih pravnih normi u skladu sa praksom Evropskog Suda za Ljudska Prava i shodno značenju EKLJP u Republici Kosova, vrši se u skladu sa Ustavom Republike Kosovo. U slučaju Kosova, iako to još nije potpisnica Konvencije, to nije samo jedan od međunarodnih sporazuma iz kojih proizlaze određene obaveze za države potpisnice, već je to jedan od najvažnijih ustavnih principa, sa kojim Kosovo u Ustavu ima predviđa da: „Ljudska prava i slobode zagarantovani sledećim međunarodnim sporazumima i instrumentima, zagarantovanim ovim Ustavom, direktno se primenjuju u Republici Kosovo i imaju prioritet, u slučaju sukoba, odredbe zakona i drugih akata javnih institucija.

Obraćanje dilema u praksi važnih za novo imenovane tužioce o pomenutoj temi, vršiće se delimično teoretskim objašnjenjima osnovnih pojmova sadržanih u člancima 2, 5, 6, 8 i 10

EKLJP i njihovom primenom razrađivanjem praktični slučajevi ESLJP-a i njegova tumačenja. Također kroz interaktivne diskusije u odvojenim grupama učesnika, koji će braniti i argumentirati različita stajališta i analize sudskih slučajeva od strane ESLJP-a. Ovaj modul takođe ima za cilj da postigne aktivan pristup učesnika.

U ovom modulu razmotriti će se: Uloga i značaj Saveta Evrope, Evropskog Suda za Ljudska Prava i Evropska Konvencija o Ljudskim Pravima. Takođe tretirati de se sveobuhvatno: Pravo na život, Pravo na slobodu i sigurnost, Pravo na pravično suđenje, Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života i Sloboda izražavanja prema EKLJP.

Trajanje: Devet sesija obuke (27 sati obuke).

9.2 Krivični Zakonik Republike Kosova

9.2.1 Krivični Zakonik – Opšti deo

Opšti deo Krivičnog Zakonika je najvažniji deo. U ovom delu biće razmotrene i obrađene odredbe koje se odnose na osnovna načela materijalnog krivičnog zakona. U ovom delu modula želi da se unaprede veštine novoimenovanih tužioca za primenu najpovoljnijeg zakona, razumevanje krivičnog dela i oblika krivične odgovornosti, uzroke isključenja krivične odgovornosti, oblike krivične saradnje, vrste krivičnih sankcija koje određuje krivični zakonik i način njihove primene u praksi. Propisivanje kao veoma važan institut, pravna rehabilitacija i primena krivičnog zakonodavstva u smislu prostora efekta i zaštite zakonskih koristi zemlje. Jednostavno rečeno, razumevanje i mogućnost primene odredaba opšteg dela u praksi novih tužilaca bi u velikoj meri olakšalo sprovođenje posebnog dela krivičnog zakona kao i specifičnih krivičnih dela u pravnom sistemu zemlje. U ovoj obuci usredsrediti ćemo se na aspekt tumačenja ovih odredbi, stavljajući primarni fokus na primenu takvih odredbi u praktičnim slučajevima rada i analizirajući ih u kontekstu elemenata konkretnog krivičnog dela koje bi se uzelo kao praktični slučaj. Nameravaće se da sprovođenje opšteg dela krivičnog zakona primeni na osnovu slučaja koji postavlja dileme u vezi sa delom opštih odredaba, tako da novoimenovane sudije najbolje razumeju kako da pristupe primeni ovog dela Krivičnog zakonika u svom radu. Od presudnog značaja biće tretiranje dilema koje nastaju u praksi oblika krivice koji takođe uključuju krivičnu odgovornost. Zatim razumevanje umišljaja, nehata, znanja i svrhe koje su stalno u dilemama u sudskoj praksi, posebno mladih tužilaca na koje nailaze. Sankcije i načini primene, koji otkrivaju dileme oko nekih sankcija, može li sudija da izrekne neke dodatne kazne bez predloga tužioca. Dakle, ovaj deo će se sprovesti u kontekstu prakse i problema u praksi. Ovaj deo sadržati će najvažnije odredbe opšteg dela zakona, kao što su: Osnovi i ograničenja sankcija, krivična dela i krivična odgovornost, saradnja u vršenju krivičnih dela, krivična sankcija - kazne i mere, rehabilitacija i propisivanje i primena krivičnog zakonodavstva

Trajanje: 14 sesije obuke (42 sata obuke)

9.2.2 Krivični Zakonik - Posebni deo

S obzirom na obim krivičnih dela sadržanih u posebnom delu Krivičnog Zakonika Republike Kosova, tokom obuke biće usmereno da učesnici budu obavešteni o krivičnim delima koja imaju najveći značaja od prvog trenutka kada novo imenovani tužioci budu počeli da rade, znaci fokus će biti usmeren na krivična dela koja spadaju u nadležnosti rešavanje predmeta od strane sudije početnika, a poseban naglasak na ona krivična dela koja su češća u praksi. Tokom obuke, učesnici će se upoznati sa nekim krivičnim delima nekih poglavlja odvojeno, elementima krivičnih dela i ko može biti izvršilac krivičnih dela. Takođe će biti upoznati koja krivična dela se cine umišljajem i koja iz nehata. Oni će takođe moći da razlikuju elemente krivičnog dela kvalifikovanog oblika u poređenju sa osnovnom kvalifikacijom svakog krivičnog dela koja će

biti tretirana. Nameravaće se da se izgradi pristup kombinovanim metodama sa aspekta tumačenja i njihove primene u praksi o konkretnim praktičnim slučajevima.

Najvažnija objašnjenja o praktičnim problemima koji se sastoje od opštih problema u primeni normi, počevši od razumevanja specifičnih elemenata kako se oni ispunjavaju u svakom slučaju sa svakim predmetom koji se tretira, konstruišući slučaj na taj način sa prikazom dileme iz prakse da bi se razumelo kako otkloniti te dileme kako ne bi bilo nepravedne primene konkretne norme koja inkriminiše konkretno krivično delo.

Posebni deo sadrži neka krivična dela koja su u nadležnosti početnih tužilaca i takođe će se tretirati sa posebnim naglaskom na krivična dela koja su najočitija u praksi, i to: Krivična dela protiv života i tela, krivična dela protiv slobode i ljudska prava, krivična dela protiv radnih prava, krivična dela protiv seksualnog integriteta, krivična dela protiv braka i porodice, krivična dela protiv javnog zdravlja, krivična dela protiv narkotika, krivična dela protiv privrede, krivična dela protiv imovine, krivična dela protiv životne sredine, životinja, biljaka i kulturnih predmeta, krivična dela protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine, krivična dela protiv oružja, krivična dela protiv opšte sigurnosti u javnom saobraćaju, krivična dela protiv pravosuđa i uprave, krivična dela protiv javnog reda i krivična dela protiv službene dužnosti.

Trajanje: 13 sesije odnosno 39 sati obuke.

9.2.3 Sajber kriminal

Iskustvo ukazuje da u većini slučajeva sudije i tužioci imaju poteškoća u suočavanju sa novim realnostima sajber sveta. Iz tog razloga, potrebni su posebni naponi za povećanje kapaciteta sudija i tužilaca da bi bili u mogućnosti krivično goniti i suditi slučajeve koji se tiču kibernetičkog kriminala i elektronskih dokaza kroz obuku, umrežavanje i specijalizaciju. Ovaj pod-modul je osmišljen da omogući sudijama i tužiocima osnovni nivo znanja o kibernetičkom kriminalu i elektronskim dokazima. Kurs će pružiti praktične i pravne informacije o ovoj temi i usredsrediti se na to kako ta pitanja utiču na svakodnevni rad sudija i tužilaca. Sudije i tužioci igraju važnu ulogu u istrazi i suđenju pojedinaca i grupa koji čine zločine. Sa povećanjem broja krivičnih dela koja sadrže elemente kibernetičkog kriminala ili elektronskih dokaza, sve je veća potreba da se sudije i tužioci pravilno obučavaju i razumeju prirodu ovih zločina i takođe da budu u korak sa dostupnim zakonodavstvom i instrumentima međunarodne saradnje za rešavanje ovih problema. Ovaj pod-modul će sadržati smernice i instrumente međunarodne saradnje, koji se mogu koristiti u istraživanju pitanja sajber-kriminala, uključujući upotrebu 24/7 kontakt tačaka, MLA-a, aktivnosti sudske saradnje, Platforme pravosudne saradnje, itd.

Trajanje: 4 sesije obuke ili (18 sati obuke).

9.2.4 Smernice za kaznenu politiku

Smernice za kaznenu politiku ima za cilj da omogući primenu metodologije koju je postavio Vrhovni Sud Kosova da bi se postigla pravična svrha sudske odluke kada je u odmeravanje kazne optuženom koji je proglašen krivim za krivično delo za koje se tereti. Kroz ove smernice tužioci će biti u mogućnosti da primene i odmere okolnosti za izricanje kazne kako bi moglo da se postiču dva glavna načela krivičnog prava koja su takođe obuhvaćena u okviru ustavnih odredbi kao što su ljudska prava i slobode. Prvo načelo koji će se primeniti je načelo zakonitosti, jer će se primenom standardne metodologije otežavajuće i olakšavajuće okolnosti svakog građanina izjednačiti pred zakonom bez standardnog uticaja na primenu okolnosti na različitog optuženog u još nekim drugačijim okolnostima. Drugo načelo koje treba postići biće proporcionalna kazna u krivičnom zakonu izrečena optuženom kada budu proglašen krivim za krivična dela za koja se tereti, dakle standardna metodologija primene okolnosti za izricanje

kazne, gde je metodologija uključena u ovom vodiču, primenjivaće se načelo proporcionalnosti kazne u krivičnom zakonu, što je jednom i jedno osnovno ljudsko pravo ugrađeno u Ustav Republike Kosova.

Kroz ovaj pod-modul fokus će biti usmeren na primenu mera za odmeravanje kazne na osnovu konkretnih praktičnih slučajeva, takozvanih „Pozitivnih i negativni slučajevi“, gde će se uključiti posebna pojašnjenja o slučaju koje su okolnosti koje dokazuju takvu kaznu kako bi sudska odluka bila zadovoljavajuća kako za sud tako i za stranke, ali i za širu javnost uveravajući svaku stranu da je sud maksimalno bio pažljiv na okolnosti koje su uticale na takvu kaznu.

Dileme koje su neprekidno pratile rad mladih tužilaca, ali ne samo da su trebale postojati polazište gde bi se olakšale olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, pa će biti cilj razjasniti primenu početne tačke odmeravanja kazne. Primena otežavajućih okolnosti biće adresirana i omogućiće se udvostručene ocene otežavajućih ili olakšavajućih okolnosti, što bi omogućilo mladim sudijama da eliminišu sumnju u dosledni argument da je takva kazna proporcionalna krivičnom delu, ali bi takođe omogućila da se pravilno primeni načelo zakonitosti, gde će se oni baviti problemima i praktičnim dilemama koje dominiraju pravosudnom sistemu koji trenutno sprovodi uputstva o politici kažnjavanja, uvek u skladu sa načelima svrhe kažnjavanja prema Krivičnom Zakoniku Republike Kosova.

Ovaj pod-modul razmotri će: Značaj primene uputstva, otežavajuće okolnosti prilikom odmeravanja kazne, olakšavajuće okolnosti prilikom odmeravanja kazne, početna tačka odmeravanja kazne, mogućnosti primene blaže kazne u skladu sa okolnostima i konkretnim slučajem, a ne dupliranje procene otežavajućih i olakšavajućih okolnosti.

Trajanje: 4 sesije obuke (12 sati obuke).

9.2.5 Odgovornost pravnih lica

Budući da je opšti društveni razvoj napredovao na Kosovu i pošto je pravni sistem zemlje definisao sudsku zaštitu čak i kada zaštićena dobra su inkriminisana radnjama koja krše pravna lica, gde je zaštita dobara obuhvaćena posebnim zakonom a to je Zakon o prekršajnoj odgovornosti pravnih lica za krivična dela smatra se neophodno potrebnim da novoimenovane tužioce imaju saznanja o aspektima pravnog regulisanja krivične odgovornosti pravnih lica za krivična dela, koje je na jedan drugi način regulisano za fizičkih lica. Stoga, ovaj pod-modul ima za cilj da se pozabavi načinom krivične odgovornosti pravnih lica, jer su takve sankcije dijametralno suprotne sankcijama predviđanim Krivičnim Zakonom za fizička lica, ali sa druge strane, odredbe se odnose na krivičnu odgovornost pravnih lica. i pojma krivičnog zakona, kao što su krivična dela, potrebna zaštita, krajnja potreba itd., čak i pravnim licima kada se protiv njih pokreće krivični postupak.

Kosovo je u prošlosti u svom pravnom sistemu imalo pravila koja su definisana kao privredni prestupi, a sada kada se pravna lica mogu koristiti kao pokriće u različitim krivičnim aktivnostima odgovornih lica, usvojen je zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična dela, uvek u cilju zaštite dobara za koja krivični zakon teži. Čak i pravna lica iz prakse najčešće dolaze do izražaja kada su inkriminirana u nekim poglavljima krivičnih dela, kao što su krivična dela protiv privrede, krivična dela protiv sprovođenja pravde, krivična dela protiv službene dužnosti, krivična dela iz radnog odnosa, krivična dela protiv životne sredine itd., ali ne isključujući inkriminisane radnje u drugim krivičnim delima, stoga će pristup biti kombinacija saznanja odgovornosti odgovornog lica i načina preuzimanja odgovornosti pravnog lica prema postupcima odgovornog lica.

Kao dileme u praksi za koje se cilja da će se rešiti, biće pretpostavljena odgovornost odgovornog lica, s obzirom na to da će zakon o privrednim društvima, ali i drugi zakoni koji omogućavaju

organizovanje i osnivanje pravnih lica imati mnoštvo načina funkcionisanja sa ciljem da se odvoji odgovornost odgovornih lica unutar pravnog lica koja su osnovana i registrovana na Kosovu. Koje su vrste sankcija koje se mogu izreci pravnim licima, kako treba da se sprovede postupak, da li je moguće voditi paralelni krivični postupak i kako se vrši kada postoji razlog za odvajanje postupaka odgovornog i pravnog lica? kako se primenjuju opšte odredbe Krivičnog Zakona. Da li Ustav zemlje dozvoljava suđenje i izricanje krivične sankcije na osnovu pretpostavljene odgovornosti i zašto postoji takvo rešenje, primena slučajeva iz prakse.

U ovom pod-modulu razmatrati će se značaj odgovornog lica u zavisnosti od organizovanja pravnog lica, pretpostavljena odgovornost pravnog lica o odgovornosti ovlašćenog odgovornog lica, vrste sankcija i mere obezbeđenja koje se mogu izreci pravnim licima, zastarelost gonjenja, mere i jedinstveni krivični postupak..

Trajanje: 2 sesije obuke (6 sati obuke)

9.3 Zakonik o Krivičnom Postupku

9.3.1 Krivična prijava

Krivična prijava je neformalni čin i s obzirom na značaj ovog dela za pokretanje krivičnog postupka, kroz ovaj pod-modulu i tokom obuke, predviđeno je da se polaznici upoznaju sa krivičnom prijavom uopšte, lica koja je mogu izvršiti, koji je nadležni organ za njegovo lečenje i krivične prijave protiv nepoznatih lica.

U ovom pod-modulu biće obrađena ovlašćenja policije pre podnošenja krivične prijave i nakon njenog podnošenja, kao i krivična prijava drugih državnih organa, građana i dr. Posebna pažnja biće posvećena postupanju državnog tužioca u slučaju prijema krivične prijave, zahtevu za davanje dodatnih podataka krivične prijave, preduzimanju određenih istražnih radnji i posebne prijave. U sadržaju ovog pod-modula biće reči o posledicama lažne prijave, odnosno krivičnom delu lažnog prijavljivanja ili prijavljivanja, kada je ono izvršeno, okolnostima kada je krivična odgovornost isključena itd. Sa posebnim naglaskom biće tretirana odluka o odbacivanju krivične prijave, osnov za donošenje ove odluke i kao zadatak će biti potrebno sastavljanje takve odluke.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 sati obuke)

9.3.2 Pokretanje formalne istrage i krivični postupak

Brojne zakonske izmene, posle rata, uključujući i Zakonik o krivičnom postupku, posebno o ulozi državnog tužioca koji je dobio veću dinamiku u odnosu na prethodne zakonike, pošto ima veća ovlašćenja u vršenju svojih dužnosti budući aktivan u bilo kojoj fazi krivičnog postupka, sa dvostrukom ulogom predstavnika države i stranke u krivičnom postupku.

Povećanjem ovlašćenja državnog tužioca, sada i krivični postupak, treba shvatiti kao borbu dva ravnopravna subjekta, za šta bi sud trebalo da stane u sredinu u ulozi arbitra, gde su dužnosti pred- prvostepeni sudija su više koncentrisani u slučajevima ograničenja ljudskih prava i sloboda, izdavanja tajnih tehničkih mera nadzora i istrage, sekvestracije i konfiskacije itd.

Po osnovu akuzativnog principa nemo iudek sine actore, krivično gonjenje je isključiva nadležnost državnog tužioca, stoga je njegova uloga od posebnog značaja, tako da je u mogućnosti da usmerava istražni postupak od samog početka, vodeći istragu i saradujući sa policije povodom prikupljanja i obezbeđenja dokaza.

Ovaj pod-modul će obuhvatiti pred istražne postupke, ovlašćenja državnog tužioca po prijemu krivične prijave, pokretanje istrage, obustavu istrage, uslove za donošenje ovog akta, nastavak istrage, obustavu istrage i uslove za donošenje ovog akta.

Učesnicima će biti pružena mogućnost da sastave akte opisane u ovoj obuci kroz vežbe koje će se primenjivati tokom obuke.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 sati obuke)

9.3.3 Skrivene Mere Praćenja i Istrage

Skrivene mere nadzora i istrage su uključene u drugi deo poglavlja IKS, odnosno članovi 84-100 PZKPK i nemaju dugu istoriju primene u krivičnom sistemu Kosova. Ono što je uticalo na prezentaciju ovih istražnih radnji jeste uspon tehnologije i uvođenje različitih oblika kriminala, protiv kojih se klasičnim istražnim radnjama ne može suzbiti. Kao takvi su u punoj funkciji efikasnosti krivičnog postupka. Ove mere su pokušaj zakonodavca da osnaži mogućnost za što efikasniju istragu, gonjenje i borbu protiv kriminala, ali su sa druge strane mere koje, ukoliko organi reda ne preduzmu u zakonskim okvirima, postoji realna mogućnost kršenja i kršenja osnovnih ljudskih prava i sloboda, pa se moraju pažljivo i tačno sprovoditi kako bi se ljudska prava zagarantovana domaćim i međunarodnim aktima što manje kršila. U tu svrhu ZKP je postavio stroge uslove za primenu i izricanje ovih mera.

Svrha sprovođenja ovih mera je sprečavanje izvršenja krivičnih dela, efikasno otkrivanje krivičnih dela, kao i procesuiranje njihovih učinioca u slučajevima kada se ne mogu otkriti drugim istražnim radnjama.

Prema KPPRK-u, predviđeno je 14 tajnih tehničkih mera nadzora i istrage i fokus ovog modula je da novoimenovanim tužiocima pruži praktična znanja prilikom apliciranja za ove procesne institute, uslove za njihovo izdavanje, trajanje, prestanak, lica nadležnih za njihovo izdavanje, sadržinu zahteva i naredbe, pravne lekove protiv ovih naredbi, dozvoljene i nedozvoljene dokaze iz ovih mera i drugo.

Tokom obrade modula biće prezentovani praktični slučajevi koji su obrađeni, a učesnicima će se tokom vežbi pružiti mogućnost da sastave zahteve za izdavanje ovih mera.

Trajanje: 6 sesije obuke (18 sati obuke)

9.3.4 Mere da bi se obezbedilo prisustvo okrivljenog u krivičnom postupku

U cilju sprovođenja krivičnog postupka, u duhu standarda Evropske konvencije o ljudskim pravima, Ustava Republike Kosovo i drugih akata, prema Zakoniku o krivičnom postupku, prisustvo okrivljenog u krivičnom postupku je neophodna. Pozivajući se na ovo, KPPRK je obezbedio 9 mera da obezbedi prisustvo okrivljenog u krivičnom postupku. Ovaj pod-modul ima za cilj da upozna učesnike sa vrstama ovih mera, njihovom primenom u praksi, njihovim trajanjem, nadležnim organom koji zahteva izricanje ovih mera i šta nalaže, sadržajem zahteva za ove mere i bližim uslovima za izricanje ovih mera. njihov zadatak. S obzirom da je najteža mera po težini pritvor i prema međunarodnim aktima, ali i prema domaćem zakonodavstvu, zahteva se da se pritvor primenjuje samo kada druge mere kao njegova alternativa ne mogu da postignu cilj prema KPPRK, sednica posebnog ostavljen je na meru pritvora. Pozivajući se na činjenicu da u praksi ove mere, a posebno pritvor, imaju poteškoća da opravdaju osnov za njegovo imenovanje i da u praksi pristupe i razreše ove dileme, novoimenovani tužioci će pored iznošenja materijala i praktičnih predmeta razmatrati slučajeve iz prakse od strane izneli svoja mišljenja. U vezi sa ovom merom biće izveden i praktičan slučaj i biće detaljno objašnjeni uslovi za izricanje ove mere i standardi koji će se koristiti u zahtevu tužioca za ovu meru.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 sati obuke)

9.3.5 Lice mesta i forenzika

Uviđaj lica mesta vrši se neposredno po izvršenju krivičnog dela radi otkrivanja i očuvanja tragova krivičnog dela koji su još uvek sveži i ima za cilj da se neposredno i što objektivnije utvrde materijalne okolnosti koje se odnose na izvršenje krivičnog dela. Dok se rekonstrukcija lica mesta nalaže po isteku dužeg vremena od trenutka izvršenja krivičnog dela i sprovodi se stvaranjem činjenica ili situacija pod okolnostima pod kojima je krivično delo izvršeno, a na osnovu prikupljenih dokaza. I uviđaj i rekonstrukciju, u zavisnosti od faze krivičnog postupka, može narediti tužilac slučaja.

Svrha ovog modula obuke je da pomogne novoimenovanim tužiocima u početnim koracima od momenta prijema obaveštenja o izvršenju krivičnog dela, hitnih radnji koje treba preduzeti, saradnji sa policijom, uslovima za izlazak na lice mesta i rekonstrukciju, lica koja će se pozvati, nadležni organ za izdavanje ovih radnji, razlika između uviđaja i rekonstrukcije, adekvatan momenat sprovođenja rekonstrukcije, sastavljanje zapisnika o mestu događaja. Na kraju će biti uzet hipotetički slučaj i tužioci će imati priliku da izađu na lice mesta simulirajući ovaj institut.

Trajanje: 4 sesije obuke (12 sati obuke)

9.3.6 Kontrola, sekvestracija, zamrzavanje imovine i naredbe zabrane

Najefikasnije sredstvo u borbi protiv kriminala je nesumnjivo institut konfiskacije, a države koje su u tom pogledu pokazale rezultate su upravo one koje su ovaj procesni institut ozbiljno shvatile.

Ovaj pod-modul će se baviti odredbama koje regulišu ovo pitanje, kako domaćim tako i međunarodnim. U toku obuke novoimenovani tužioci će se upoznati sa naredbom za privremenu zabranu, zahtevom za privremenu sekvestraciju, zahtevom za privremene mere obezbeđenja imovine, zabranom prilaska, zahtevom za određivanje dugotrajne zabrane, sadržaj tih akata, njihovo trajanje, uslove za njihovo izdavanje, nadležna lica koja ih izdaju i prava stranaka.

Donošenjem Zakona o proširenim ovlašćenjima za oduzimanje imovine učinjen je veliki korak u borbi protiv kriminala, pa je predviđena posebna sednica za Zakon o proširenim ovlašćenjima za oduzimanje imovine, istragu za oduzimanje, prikupljanje dokaza i ocenu. u vezi sa tim, saradnja tužioca sa agencijom, pri čemu će se koristiti slučajevi iz prakse o kojima će se razgovarati sa učesnicima.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 sati obuke)

9.3.7 Veštačenje i analiza

U slučajevima kada se pred organom postupka postavljaju pitanja koja zahtevaju posebna znanja iz različitih oblasti nauke, izražava se stručnost, koja pomaže da se potvrdi ili oceni svaka bitna činjenica kada je stav i mišljenje lica koje ima neophodna stručna znanja. Mnoge činjenice bi ostale nerazjašnjene u krivičnom postupku da veštačenje nije prihvaćeno kao dokaz u krivičnom postupku. Naučna dostignuća, a posebno korišćenje ovih dostignuća u vršenju krivičnih dela, neminovno su istakli obavezu korišćenja- ovih savremenih metoda kao dokaza u krivičnom postupku kroz sastavljanje određenih veštačenja. U ovim slučajevima veštačenje može pomoći da se utvrdi krivična odgovornost okrivljenog.

Ovaj pod-modul će obraditi: zakonskim odredbama koje regulišu ovu materiju, vrste veštačenja, lica nadležna da ih izdaju, obaveze veštaka, njegov izveštaj i izjavu, prava stranaka u vezi sa veštačenjem i dokaznu vrednost izveštaja. veštačenja i veštačenja. Usredsređenje ovog pod-modula biće na praktičnoj primeni ovih proceduralnih instituta, a biće i vežbe iz praktičnih slučajeva.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 sati obuke)

9.3.8 Okrivljeni u krivičnom postupku

Okrivljeni je jedan od glavnih subjekata u krivičnom postupku. U našem krivičnom zakonodavstvu, pored obaveza, okrivljeni uživa i niz prava koja moraju da poštuju i sprovede organi gonjenja i sud, jer i pored toga što zakon eksplicitno definiše prava okrivljenog u krivičnom postupku, u praksi postoji niz pitanja u pogledu njihovog poštovanja.

Pozivajući se na domaće i međunarodno zakonodavstvo, posebno na Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, okrivljeni ima pravo na pravično i nepristrasno suđenje, da bude ravnopravan sa strankama u suđenju i da poštuje princip pretpostavke nevinosti. Da bi bile na nivou evropskih standarda, od organa za sprovođenje zakona se traži da prioritet daju poštovanju integriteta i ličnosti okrivljenog, garantujući mu prava priznata Zakonikom o krivičnom postupku.

Pošto je jedno od osnovnih načela vladavine prava poštovanje sloboda i prava pojedinca, tretman prava okrivljenog u krivičnom postupku zahteva dobro razumevanje konteksta ovih prava i obima njihove primene. . Strogo poštovanje prava okrivljenog zahteva posebnu pažnju u našoj zemlji, u vreme kada krivično i krivično procesno zakonodavstvo nastoji da se uskladi sa međunarodnim normama koje deluju u ovoj oblasti.

Na osnovu sudske prakse, neophodno je da se obradi efikasnost instrumenata odbrane u korist okrivljenog i poštovanjem u praksi njegovih prava. Da bi se ovaj tretman odvijao u smislu poštovanja prava, prava okrivljenih moraju se posmatrati u smislu domaćeg zakonodavstva kao iu međunarodnim aktima koji se u velikoj meri bave ovim pravima. Svrha ovog modula je u kojoj meri naše zakonodavstvo garantuje zaštitu ovih prava.

Polazeći od onoga što je naglašeno, svrha ovog modula je da se identifikuju prava i obaveze okrivljenog koje su predviđene Zakonikom o krivičnom postupku, da se vidi koliko se realno poštuju prava okrivljenog. Važno je razumeti da građanin, ko god da je preuzeo status lica pod istragom ili okrivljenog, nije samo procesni subjekt prema kome pravosudni sistem treba da bude hladno tretiran. Naprotiv, njegov lik se mora sagledati u kompleksnosti, kako bi se upoznao sa zakonom zagaranovanim pravnim lekovima, kao i poštovanjem njegovih prava tokom obavljanja istražne i sudske delatnosti.

Tokom sprovođenja ovog pod-modula pristup će biti interaktivan, dajući priliku novoimenovanim tužiocima da predstavu i prodiskutuju sve dileme koje imaju u praksi i da donesu zaključke i preporuke za prevazilaženje ovih dilema. Tokom izlaganja ovog pod-modula biće predstavljeni slučajevi kada se lice može tretirati kao okrivljeni, koje su razlike između izraza „osumnjčeni“, „okrivljeni“, „optuženi“ i „osuđeni“. Prezentacija će pružiti priliku učesnicima da shvate ulogu i značaj okrivljenog tokom krivičnog postupka, od početka do kraja postupka.

U ovom modulu deo vežbe će biti realizovan tako što će se učesnicima dati primeri iz prakse koji se odnose na položaj okrivljenog u različitim fazama postupka kako bi učesnici kroz diskusiju identifikovali o kojoj fazi postupka je reč, identifikujući položaj okrivljenog sa konkretnu fazu postupka. Učesnicima će biti omogućen pristup praktičnim slučajevima, gde se uspesi i neuspesi vide u slučaju zaštite svedoka i žrtava, kao iu slučaju svedoka saradnika.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 sati obuke)

9.3.8 Svedoci i oštećeni u krivičnom postupku

Jedan od važnih dokaza koji služi da se na potpun i pravičan način dokaže činjenično stanje u krivičnom predmetu je i iskaz svedoka i oštećenog kao svedoka. Svedok, po pravilu, može biti

svako lice koje može dati obaveštenja o krivičnom delu, učiniocu krivičnog dela i okolnostima od značaja za krivični postupak.

Pošto svako pravilo ima izuzetke i svedoke, takav princip važi, jer postoje slučajevi kada lice, iako može da daje obaveštenja o krivičnom delu, učiniocu krivičnog dela i okolnostima od značaja za krivični postupak, ne može biti svedok jer njegovim svedočenjem mogu otkriti službenu ili vojnu tajnu. Zatim u slučaju kada je saoptuženi u zajedničkom postupku i branilac za ono što mu je okrivljeni poverio u svojstvu branioca. Pored toga, postoje svedoci koji su zbog blizine okrivljenog ili zbog položaja koji imaju u društvu oslobođeni svedočenja.

Takođe u određenim slučajevima u krivičnom postupku mogu biti lica koja su izvršila krivična dela, ali koja žele da sarađuju sa tužiocem i ako tužilac ima bilo kakav interes u krivičnom postupku može prihvatiti saradnju sa tim licem koje je u krivičnom postupku poznato kao svedok saradnik

Jedno veoma važno pitanje u krivičnom postupku je postupanje prema svedocima i oštećenim licima kojima je potrebna zaštita zbog opasnosti od ozbiljne opasnosti po tog svedoka ili njegovu porodicu, a u ovim slučajevima postoji potreba za postupanje svih institucija umešanih u krivičnom postupku kao što su policija, tužilaštvo i sudovi.

Svaki svedok je dužan da se odazove pozivu za svedočenje, osim ako zakonom nije drugačije određeno, ali ako se lice bez razloga i protivno zakonu ne odazove pozivu ili odbije da svedoči onda protiv svedoka slede mere i sankcije.

Kroz ovaj modul predviđeno je da polaznici upoznaju vrste svedoka, razliku između njih, zaštitu svedoka, načine saslušanja svedoka, sastavljanje zapisnika o saslušanju svedoka i slučajeve kada se razmatra iskaz svedoka. nedozvoljen dokaz u krivičnom postupku.

Takođe, deo ovog modula biće posvećen oštećenom koji može biti ne samo stranka u postupku već i svedok. Ovaj modul će obratiti pažnju na prava oštećene strane kao što je pravo na naknadu štete i mnoga druga prava predviđena novim Zakonikom o krivičnom postupku Republike Kosovo.

Ovaj modul je zasnovan na odredbama Zakonika o krivičnom postupku čije su odredbe prilagođene za ovaj modul i koje će biti objašnjene davanjem pojašnjenja i tumačenja na osnovu sudske prakse.

Tokom prezentacije ovog modula pristup će biti interaktivan, pružajući učesnicima priliku da predstave i prodiskutuju sve dileme koje imaju u praksi i da donesu zaključke i preporuke za prevazilaženje ovih dilema. Učesnicima će biti omogućen pristup pripremljenim praktičnim slučajevima, gde se vide uspesi i neuspesi u slučaju zaštite svedoka i žrtava, kao i u slučaju svedoka saradnika, a biće sprovedena i simulacija suđenja.

Trajanje: 6 sesije obuke (18 sati obuke)

9.3.9 Zapisnici

Tokom prezentacije ovog modula biće prezentovana osnovna znanja za razumevanje šta su zapisnici, ko su lica koja vrše radnje u toku krivičnog postupka, odnosno nadležna lica koja evidentiraju radnje u zapisniku, kako se zapisnici sastavljaju, kako se čuvaju, pišu i čuvaju, napominje da zapisnik mora da sadrži, važnost njihovog pregleda i prava strana koje se izjašnjavaju.

Ovaj modul tretira rad policijskih, tužilačkim i pravosudnih organa u vezi sa zapisnicima, kao bitne radnje u svim fazama krivičnog postupka.

Prezentacija će učesnicima pružiti priliku da nauče kako da vode zapisnike, snimaju audio i video sesije, snimaju radnje audio i video snimanja, stenografiju i transkripciju, stenogram ručno

ili masinom, snimanje od strane drugih, za sadržaj i čuvanje spise predmeta, uključujući zapisnike. Takođe, svrha ovog modula je da se učesnici upoznaju sa radom državnog tužioca i suda.

U ovom modulu deo vežbi će biti realizovan tako što će se učesnicima dati primeri iz prakse, u vezi sa sastavljanjem zapisnika u različitim fazama postupka, kako bi mogli da rangiraju zapisnike prema nadležnim organima koji ih vode, prema njihovom redosledu i važnosti i kroz razgovore identifikuju status svake strane koja daje izjavu u bilo kojoj fazi postupka kako bi se razumela, uporedila i procenila neophodnost njihovog prijema.

Trajanje: 3 sesije obuke (9 sati obuke)

9.3.10 Alternativni postupci

U poglavlju XIV ZKP uređeni su neki od alternativnih postupaka za rešavanje krivičnih predmeta. U ovim postupcima je regulisan aspekt postupanja pri primeni ovih alternativnih postupaka, a njihova karakteristika je da se zasniva na načelu oportuniteta i isključuje načelo zakonitosti.

Alternativni postupci su važni jer su predviđeni savremenim zakonodavstvom i kada su rešeni omogućavaju da se stranke u postupku direktno uključe u njihovu primenu i na taj način izbegnu dugotrajnost postupka kroz redovne sudske postupke.

Obrada ovog pod-modula za inicijalne tužioce biće veoma koristan tokom njihovog rada, jer će se primenom alternativnih postupaka povećati produktivnost njihovog rada, a biće od koristi i strankama u postupku u rešavanju predmeta. njihovo u najbržem mogućem vremenu. Tužiocima imaju važnu ulogu u donošenju konačnih odluka u vezi sa sporazumima strana u postupku. Ovaj pod-modul će se baviti značajem alternativnih postupaka i njihovom primenom. Uloga tužioca u procesuiranju predmeta u alternativnim postupcima, medijacija i sporazum o priznanju krivice kroz prizmu tužioca.

Učesnicima će biti omogućen pristup pripremljenim praktičnim slučajevima, gde se vide uspesi i neuspesi u pogledu alternativnih procedura.

Trajanje: Sedam sesija obuke (21 sat obuke)

9.3.11 Izvođenje krivičnog postupka

Imajući u vidu značaj tema koje će se razvijati u okviru ovog modula, vreme predviđeno za izlaganje i sa kakvim se poteškoćama sudovi i tužiocima najčešće susreću u radu na temama koje će biti obrađene tokom obuke, namera tokom prezentacije ovog modula će biti da učesnici budu što bliže informisani i da se ove teme ovog poglavlja ZKPK razjasne što je više moguće.

Sadržaj ovog pod-modula će se fokusirati na podneske, rokove kao i donošenje odluka i komunikaciju, dostavljanje pisama, izvršenje odluka i drugih odredbi, te odlučivanje-komunikaciju i dostavljanje pisama. Učesnicima će biti omogućen pristup praktičnim predmetima posebno pripremljenim za ovu obuku, u kojima se vide uspesi i neuspesi u krivičnom postupku.

Trajanje: Tri sesije obuke (9 sati obuke)

9.3.12 Dokazi tokom istrage

Shodno tome, okolnosti izvršenja krivičnog dela i krivica okrivljenog mogu se utvrditi samo dokazima. Za izricanje pravične i zakonite odluke u krivičnom postupku proces dokazivanja (argumenata) veoma je važan u smislu utvrđivanja relevantnih pravnih činjenica u krivičnom predmetu. Stoga je deo ovog modula uglavnom proces dokazivanja u fazi istrage, uloge dokaza u

postupku u rasvetljavanju krivičnog predmeta, procesnih subjekata koji u ovoj fazi postupka mogu da prikupljaju i obezbeđuju dokaze, neprihvatljivih dokaza.

Tokom obuke učesnici će se upoznati sa vrstama dokaza, obezbeđivanjem dokaza u početnim policijskim radnjama, obezbeđivanjem dokaza putem skrivenih i tehničkih mera nadzora i istrage, dokazima u fazi istrage, pretresa – kontrole – privremene sekvestracije i veštačenja, izvođenje dokaza u toku istrage, iskaz okrivljenog i svedočenje svedoka i neprihvatljivi dokazi.

Trajanje: 6 sesije obuke (18 sati obuke)

9.3.13 Optužnica i postupak rasprave

Optužnica je jedno od optužnih radnji koje po ovlašćenju podnosi državni tužilac, nakon istrage ili neposredno, protiv učinilaca krivičnih dela za krivična dela koja su prema Krivičnom zakoniku Republike Kosovo definisana kao krivična dela. Značaj optužnice je u tome što ona pokreće krivični postupak protiv učinilaca krivičnih dela i otvara put sudu za sankcionisanje učinioaca krivičnih dela.

Ovaj pod-modul obradiće vrste akuzativnih akata, sadržaju optužnice, podizanje optužnice, pravima okrivljenog po prijemu optužnice, o izmeni, produženju i odbacivanju optužnice, kao i o predlozima učiniocima psihičkim poremećajima, pod dejstvom alkohola i droge i optužnica sa predlogom za određivanje pritvora. Kroz ovaj modul, posebno praktičnim delom, želimo da postignemo pripremu novoimenovanih državnih tužilaca, kako ne bi imali prepreka i nejasnoća u sastavljanju i podizanju optužnica tokom njihovog rada.

Trajanje: 7 sesija obuke (21 sat obuke)

9.3.14 Uloga tužioca u fazama sudske rasprave

Iz ovog modula učesnici će tokom obuke biti upoznati sa ulogom državnog tužioca u prvoj i drugoj raspravi. Takođe će se upoznati sa ulogom državnog tužioca tokom sudske rasprave koje se uređuje u poglavlju XIX ZKPK (čl. : 285 - 358) kao i sa nadležnošću, obavezama i ovlašćenjima tužioca u svim fazama sudske rasprave.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 sati obuke)

9.3.15 Prva i druga rasprava i glavni pretres

Glavni pretres se smatra najvažnijom fazom krivičnog postupka i zbog toga se glavnom pretresu daje poseban značaj odredbama Zakonika o krivičnom postupku (u daljem tekstu ZKP). Glavni pretres se sastoji iz nekoliko faza i celokupna aktivnost glavnog pretresa je sažeta u: početak glavnog pretresa i iskaz optuženog; izvođenje (izvođenje) dokaza i završnu reč stranaka. Međutim, treba napomenuti da ako se optuženi izjasni krivim, onda se nakon početka glavnog pretresa i izjave optuženog, to odmah prelazi na završnu reč stranaka.

U ovom modulu obuke, neka od najvažnijih pitanja koja se odnose na glavni pretres su uopšteno obrađena. Struktura i redosled tema urađena je na osnovu strukture i redosleda pojedinih zakonskih odredaba ZKP koje regulišu glavni pretres. S tim u vezi, ovaj modul obuke obrađuje teme vezane za pripremu glavnog pretresa, javnost glavnog pretresa, sprovođenje glavnog pretresa, pretpostavke za održavanje glavnog pretresa, odlaganje, prekid i rokove za završetak glavnog pretresa. glavnog pretresa, zapisnik o glavnom pretresu, tok glavnog pretresa i dr.

Trajanje: 5 sesije obuke (15 sati obuke)

9.3.16 Posebne procedure prema ZKPK

Posebni postupci prema Zakoniku o krivičnom postupku razlikuju se od redovnih krivičnih postupaka, pa kao takvi zahtevaju dodatnu pažnju stručnjaka koji primenjuju ove postupke, posebno za novoimenovane tužioce.

Ovaj modul će se baviti sa postupcima koji se odnose na izdavanje kaznenog naloga, izricanje sudskog ukora, postupak protiv lica koja su učinila krivično delo pod dejstvom alkohola ili droge, počinioca krivičnih dela sa mentalnim poremećajima, ukidanje alternativnih kazni, odluku o brisanju kazne iz kaznene evidencije osuđenih, nadoknadi štete, rehabilitaciji i ostvarivanju ostalih prava osuđenih ili nepravedno uhapšenih lica, i postupak izdavanja naloga za hapšenje i javnih oglasa.

Trajanje: 4 sesije obuke (12 sati obuke)

9.3.17 Postupak po pravnim lekovima

Zakonik o krivičnom postupku u poglavlju XXI definiše vrste pravnih lekova koje stranke u postupku mogu koristiti za žalbu na odluku suda. Član 274. ZKP predviđa četiri (4) kategorije pravnih lekova koje stranke u postupku mogu podneti protiv sudskih odluka. Zakonik o krivičnom postupku predviđa da stranke nezadovoljne sudskim odlukama u krivičnom postupku imaju pravo pod određenim uslovima da koriste redovne i vanredne pravne lekove. Svrha primene pravnih lekova je izbegavanje pravnih i činjeničnih nedostataka za koje se tvrdi da ih je počinio nadležni sud.

Tokom ove obuke korišće se aktivan razgovor sa učesnicima o pitanjima i dilemama iz sudske prakse, ne ostavljajući po strani diskusiju o različitim situacijama pred kojima bi se sudije i tužiocima našli u odlučivanju u predmetima koji se odnose na redovne i vanredne pravne lekove.

Ovaj pod-modul obradiće:

sastavljanje žalbe državnog tužioca na rešenje sudije za prethodni postupak, sudije pojedinca, predsedavajućeg sudskog veća nakon pretresa ili sudije za maloletnike,

Sastavljanje žalbe državnog tužioca na presudu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, član 384. ZKPK

Sastavljanje pritužbi državnog tužioca zbog povrede krivičnog zakona, zbog pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i zbog odluke o krivičnoj sankciji, oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim delom, troškova krivičnog postupka i imovinsko-pravni zahtevi.

Trajanje: 5 sesije obuke (18 sati obuke)

9.3.18 Troškovi postupka i imovinskopravni zahtevi

Zakonik o krivičnom postupku Republike Kosovo, u poglavlju XXIV je utvrdio da su troškovi krivičnog postupka troškovi koji nastaju kao rezultat krivičnog postupka. Odnosno, počev od člana 450. do člana 457. predviđeni su pravni i procesni uslovi za određivanje troškova krivičnog postupka. Ovo je od posebnog značaja s obzirom na to da je okrivljeni dužan da plati sve troškove nastale tokom postupka koji se protiv njega vodi. Takođe, u slučajevima kada su troškovi postupka uračunljivi, državni tužilac ih mora predložiti u optužnici kako bi ih sud imao u vidu prilikom donošenja konačne odluke. Članom 450. ZKP definisano je osam (8) kategorija troškova postupka o kojima državni tužilac i sud moraju voditi računa u toku krivičnog postupka. Isti značaj ima imovinskopravni zahtev definisan u glavi XXV ZKP.

Ovaj pod-modul će se baviti: plaćanjem unapred troškova krivičnog postupka, troškovima prevođenja i u slučajevima prinudne odbrane, odlukama o troškovima krivičnog postupka i koji plaća troškove krivičnog postupka, izuzeće, naknadu i nužne izdatke za branioca ili ovlašćenog zastupnika, lica ovlašćena za podnošenje imovinskopravnih zahteva. Razmatranje predloga za

imovinskopravni zahtev, odluke o predlogu za ostvarivanje imovinskopravnog zahteva, vraćanje stvari, poništaj radnje pravnog lica, izmena pravnosnažne presude povodom imovinskopravnog zahteva kao i privremene mere za obezbeđivanje imovinsko-pravnog zahteva.

Ovaj pod-modul će se fokusirati na razmatranje kriterijuma koje treba uzeti u obzir prilikom pokretanja krivičnog postupka, faze predloga/optužnice, faze sudskog postupka i faze pravnog leka, koje se odnose na troškove krivičnog postupka i imovinskopravne zahteve. U okviru obuke treba razgovarati o relevantnim zakonskim odredbama i predstaviti najbolju praksu u pogledu pravnih uslova i praktičnih situacija, koje državni tužilac treba da uzme u obzir prilikom predlaganja troškova krivičnog postupka i imovinskopravnih zahteva.

Trajanje: 1 sesija obuke (3 sati obuke)

9.4 Lične i međuljudske veštine

9.4.1 Pravila komuniciranja

Komunikacija uopšte je veština i ontološki i etičko-socijalni atribut ljudskih bića. Ubrzani društveno-ekonomski, tehničko-tehnološki razvoj praćen je standardizacijama u komunikaciji, čuvajući ponekad nacionalne, etničke, kulturne i subkulturne finese, a ponekad ih sinhronizujući sa institucionalizovanim standardizacijama u relevantnim oblastima, posebno u oblasti tehnologije, informatike i pravno polje.

Advokatska profesija, posebno sudijska kako kod nas na Kosovu tako i šire, zahteva, kao i druge profesije, razvoj kvalitetne komunikacije, delikatne i dosledne normativne i profesionalne unutar same sudske institucije i van institucije sa drugim institucionalnim strukturama. i javnog mnjenja uopšte. Pored odgovarajuće stručne kvalifikacije, obrazovanje i usavršavanje savremenih sudija danas podrazumeva i njihovu obuku i razvoj komunikacijskih veština.

Ovaj pod-modul će se fokusirati na veštine komunikacije u okviru internih pravila, odnosno razvoj veština interne komunikacije učenjem i savladavanjem pravila interne komunikacije unutar same sudske institucije u vertikalnoj podređenoj i horizontalnoj kooperativnoj liniji i razvoju veština komunikacije. van, odnosno komunikacija sa strukturama, drugim institucijama i javnim mnjenjem u celini.

Ovaj modul će se baviti: Osnovama komunikacije i njenim tipovima, karakteristikama verbalne i neverbalne komunikacije, razlikama i vezama između verbalne i neverbalne komunikacije, interpersonalnoj, ličnoj i apersonalnoj komunikaciji, slušanju i govoru, veštinama aktivnog slušanja, problemima u međuljudskoj komunikaciji i pravilima dobre komunikacije.

Trajanje: 2 sesije obuke (6 sati obuke)

9.4.2 Profesionalna Etika i disciplinska odgovornost

Zakon o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca (Zakon br. 06 / L - 057), definisao je disciplinske prekršaje, postupke za pokretanje istrage o sumnji na disciplinske prekršaje sudija i tužilaca, disciplinske postupke pred Sudskim savetom Kosova i Tužilačkim savetom Kosova. Kosovo, disciplinske sankcije i pravni lekovi u vezi sa disciplinskim prekršajima pred Vrhovnim sudom. Ovaj zakon je izgrađen na načelima zakonitosti, poštovanja nezavisnosti sudstva, pravičnog suđenja, proporcionalnosti, transparentnosti i odgovornosti. Odnosno, ovim zakonom se utvrđuju pravni i procesni uslovi za pokretanje i vođenje disciplinskih postupaka protiv sudija i tužilaca, utvrđivanje disciplinskih prekršaja, njihove vrste, trajanje disciplinskih mera, postupak i organi koji izriču disciplinske mere. Ovo je posebno važno zbog činjenice da su sudije i tužioci dužni da postupaju u skladu sa pravilima sadržanim u ovom zakonu.

Obuka treba da se fokusira na tretman konkretnih slučajeva i kriterijume koje treba uzeti u obzir pri pokretanju disciplinskog postupka, koji su to disciplinski prekršaji koji su u suprotnosti sa zakonom o disciplinskoj odgovornosti, fazu predlaganja pokretanja ovog postupka, vrstu

predložene mere, fazu postupka u organima odlučivanja, prava subjekta, u ovom slučaju sudije ili tužioca i fazu pravnog leka.

Ovaj pod-modul će se baviti pitanjima i dilemama koje su se javljale u svakodnevnom radu preciznom analizom i predstavljanjem najboljih proceduralnih standarda prilikom predlaganja disciplinskih prekršaja od strane državnog tužioca u datom predmetu. U okviru obuke treba razgovarati o relevantnim zakonskim odredbama i predstaviti najbolju praksu u pogledu pravnih uslova i praktičnih situacija, o čemu bi državni tužilac i nadležni organ trebalo da predlažu prilikom predlaganja pokretanja disciplinskog postupka i izricanja mera.

Trajanje: Sedam sesije obuke ili 21 sati obuke.

9.4.3 Upravljanje predmetima

Upravljanje je planirani proces aktivnosti za postizanje određenih ciljeva u datoj oblasti. Iz ove jednostavne definicije može se videti koliko je ovaj proces važan za sudove uopšte, a posebno za sudije. Sudovi postoje da obezbede pravična i brza rešenja strankama u postupku. Stoga je najcentralnija funkcija suda da vodi predmete koje ima. Savremena teorija upravljanja slučajeva je da sudije, zajedno sa pomoćnim osobljem, treba da aktivno prate i kontrolišu kretanje predmeta na sudu koji nisu završeni.

Da bi se pristupile i obratile ove dileme u praksi, novoimenovane sudije će, pored prezentacije materijala, razgovora, prezentacije predmeta iz sudske prakse, biti podeljene i u grupe za diskusiju o hipotetičkim slučajevima i izražavanje mišljenja o njihovom rešavanju u praksi.

Ovaj pod-modul će obraditi: Savremena načela za upravljanje predmetima, metodama planiranja i upravljanja predmetima, kontrolom odlaganja predmeta, rukovođenjem i merama učinka suda.

Trajanje: 4 sesije obuke (12 sati obuke)

9.4.4 Podizanje socijalnih veština tužilaca i upravljanje stresom

Potreba za fleksibilnim i kvalitetnim popunjavanjem novih sudija, rezultira uvođenjem u program inicijalne obuke čak iu okviru interdisciplinarnih modula kroz koje će novoimenovane sudije imati priliku da se upoznaju sa pojmovima i kategorijama, sadržajem i drugim važnim informacijama iz socijalne i psihološke oblasti.

Ovaj pod-modul ima za cilj da poveća socijalne veštine sudija i opremi ih osnovnim psihosocijalnim znanjima, ovom važnom komponentom kompletiranja savremenog sudije koji pored obima znanja i profesionalnog iskustva u oblasti pravosuđa, sa ovim znanjem, napreduju nove informacije i iskustva iz socijalno-psihološke oblasti radi boljeg izvođenja tokom vežbe veoma važnog i izuzetno delikatnog zadatka. Tematska strukturna raznovrsnost ovog pod-modula kao npr. teme o pojedincu i društvu, društvenoj veličini pojedinca sa drugima, motivima, sukobima, stresu i njegovom upravljanju itd., pružaju širok spektar informacija iz široke sociološke i psihološke oblasti koje su potrebne novoimenovanom sudiji.

Ovaj pod-modul se bavi temama kao što su: Individualno i društveno okruženje, konflikti, izgradnja društvenih veština, predispozicija za napredovanje u profesionalnom radu, motivacija, stres i telesno zdravlje, socijalna psihologija i kriminal, psihosocijalni izvori kriminala i kriminal kao društveni fenomen.

Trajanje: Četiri treninga ili (12 sati treninga).

9.4.5 Obrazloženje sudskih odluka (akuzativnih/žalbenih akata)

Zakonik o krivičnom postupku Republike Kosovo, u poglavljima XV, XX i XXI, definiše formu i sadržaj odluka, zahteva, akuzativnih akata kao i pravnih lekova i svih dokumenata koji su deo krivičnog postupka. Odnosno, počev od jednostavnih zahteva, zahteva za mere, rešenja za pokretanje istrage pa sve do pravnih lekova, daju se pravni uslovi i obrazloženja procesnih akata.

Ovo je posebno važno zbog činjenice da pravilno tumačenje zakonskih odredbi zavisi od sadržine akata i obrazloženja odluka i da smo dužni da ih se pridržavamo kako ne bismo došli do proceduralnih povreda koje bi posljedično imale razvoj procedure. Takođe je važno da u slučajevima kada se donose sudske odluke, pa čak i akti gonjenja, državni tužilac svoje predloge u optužnici mora dobro obrazložiti kako bi ih sud mogao uzeti u obzir prilikom donošenja konačne odluke.

Ovaj pod-modul će se baviti pitanjima i dilemama koje se pojavljuju u svakodnevnom radu državnog tužioca, analizirajući i tačno prezentujući najbolje standarde pravnog pisanja i obrazloženja prilikom donošenja procesnih odluka i u slučaju podnošenja procesnih zahteva od strane državnog tužioca u krivičnom predmetu ili pravnih lekova.

Obuka treba da se fokusira na razmatranje kriterijuma šta odluka ili podnesak tužilaštva treba da sadrži, što treba uzeti u obzir prilikom pokretanja krivičnog postupka, faze istrage, faze zahteva skrivenih mera, faze podizanja optužnice, faze glavnog pretresa i faze pravnog leka koji se odnose na njihovu formu i sadržaj ili obrazloženje. U okviru obuke treba raspravljati o relevantnim zakonskim odredbama i predstaviti najbolju međunarodnu praksu, koju državni tužilac treba da uzme u obzir prilikom izrade i obrazloženja odluka.

Trajanje: Četiri sesije obuke (12 sati obuke)

9.5 Zakonodavstvo i dopunske veštine

9.5.1 Zakonik pravde o maloletnicima

Zakonik pravde o maloletnicima uredio je postupanje prema maloletniku kao učiniocu krivičnog dela, deci i maloletnicima kao učesnicima u postupku, organima koji sprovode krivični postupak prema maloletniku, izvršenju mera i kazni prema maloletniku. krivičnopravna zaštita učinioca, kao i zaštita maloletnika i dece koja su žrtve i žrtve krivičnih dela.

Da bi bio jasniji, Zakonik pravde o maloletnicima uređuje ceo krivični postupak kada se radi o maloletnicima, kao i opšti deo materijalnog prava koji se bavi merama i kaznama predviđene za maloletnike kao učinioce krivičnih dela kao što su i deo izvršenja tih mera.

Zakonik pravde o maloletnicima je od posebnog značaja i zbog činjenice da su u izvršenju mnogih krivičnih dela, od najlakših do najtežih krivičnih dela, maloletnici uključeni bilo kao pojedinačni učinioci, zajedno sa drugim maloletnicima, ali i sa punoletnim licima. Takođe je važno da u slučajevima kada se krivična dela vrše zajedno sa punoletnim licima, tužilac treba da zna kada se postupak može spojiti ili čak kada se krivični postupak može voditi odvojeno.

Ovaj pod-modul će se baviti najvažnijim pitanjima u vezi sa Zakonikom pravde o maloletnicima i dilemama koje se pojavljuju u svakodnevnom radu tužilaca tokom primene ovog zakonika, kroz analizu i precizno predstavljanje najboljih proceduralnih standarda, najboljeg interesa maloletnika prilikom predlaganja mera ili kazni.

Obuka treba da se fokusira na adresiranje kriterijuma koje treba uzeti u obzir prilikom pokretanja krivičnog ili pripremnog postupka, mogućnosti izricanja mera pre pokretanja pripremnog postupka, faze predloga vaspitnih mera, faze suđenja i faze pravnog leka. Kao deo obuke treba raspravljati o relevantnim zakonskim odredbama i predstaviti najbolje prakse u vezi sa pravnim uslovima i praktičnim situacijama, koje tužilac za maloletnike treba da vodi računa kada je maloletnik uključen u krivični postupak do njegovog okončanja.

Trajanje: Dve sesije obuke (6 sati obuke)

9.5.2 Razvijanje sudskih veština

S obzirom na izmene i dopune Zakonika o Krivičnom Postupku koje se odnose na ispitivanje i sprovođenja sudskog postupka, potrebno je da se novoimenovane sudije obuče za razvoj veština u skladu sa ovim izmenama. Konkretno, povećanje veština vršiće se u vezi uvodne reci, direktno i unakrsno ispitivanje, ispitivanje, rehabilitacija i završna reč.

Trajanje: 3 dana obuke

9.5.3 Zakon o prekršajima

Uzimajući u obzir da je prekršajno delo učinjeno u mnogim oblastima, njihov značaj i ograničeno vreme obuke, tokom ove sesije cilj je da se učesnici upoznaju sa prekršajem, razlikom od drugih dela, načelima i utvrđivanjem prekršajnog dela sa zakonskim odredbama na snazi. Tokom obuke polaznici će se upoznati sa prekršajnim delom, po čemu se razlikuje od ostalih dela, i koji su zajednički elementi sa drugim delima (krivično delo, privredni prestup i sl.).

Učesnici će biti upoznati i sa načelom zakonitosti, i njegovim značajem u definisanju prekršaja.

Trajanje: 2 sesije obuke (6 sati obuke).

10. Zaključak

Ovaj program obuke odražava potrebe za obuku novoimenovanih tužilaca i očekivanje institucija u pripremi i razvoju profesionalnih, etičkih i praktičnih veština, sa ciljem da na kraju obuke korisnici budu spremni za obavljanje funkcije tužioca na profesionalan, nezavisan i efikasan način.

Struktura programa, moduli obuke i praktična obuka, nameravaju razvoj kompetencija, oslanjajući se na vreme trajanja obuke definisano zakonom i imajući u obzir pripremu i prethodno profesionalno iskustvo korisnika koji sada su već prošli sve faze testiranja i ocenjivanja profesionalnih kompetencija od strane Tužilačkog Saveta Kosova, odnosno relevantnih komisija.

Akademija Pravde
<https://ad.rks-gov.net>
infoad@rks-gov.net
Ul."Murat Mehmeti" br.1-3, Pristina
Tel:+383 38 200 18 660